

Η
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
3ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 11 Απριλίου 2022 με την εξής σύνθεση: Μιχαήλ Διαθεσόπουλος - Πρόεδρος, Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου – Εισηγήτρια και Μαρία Βύρρα, Μέλη.

Για να εξετάσει την, από 04.03.2022, Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 348/04.03.2022 της προσφεύγοντος οικονομικού με την επωνυμία «...».

Κατά του ν.π.δ.δ. με την επωνυμία ΔΗΜΟΣ ... (εφεξής αναθέτουσα αρχή), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Της παρεμβαίνουσας με την επωνυμία «...».

Με την ανωτέρω Προδικαστική Προσφυγή η προσφεύγουσα επιδιώκει, όπως ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 32/2022 Απόφαση της 4^{ης} τακτικής (με τηλεδιάσκεψη) Συνεδρίασης της Ο.Ε της αναθέτουσας αρχής – κατ' αποδοχή των, από 02.02.2022 και του, από 11.02.2022. Πρακτικών ελέγχου και αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών προσφορών» και των οικονομικών προσφορών, αντίστοιχα (Πρακτικό Ι και ΙΙ) της Επιτροπής Διενέργειας του υπόψη Διαγωνισμού, καθώς και κάθε άλλη συναφής προγενέστερη ή μεταγενέστερη πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής που σχετίζεται με την ανωτέρω Απόφαση - η οποία εκδόθηκε στο πλαίσιο του δημόσιου ανοικτού ηλεκτρονικού Διαγωνισμού με τίτλο: «ΟΔΟΣΤΡΩΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΩΝ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΟΔΩΝ ΕΝΤΟΣ ΑΝΑΔΑΣΜΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ...», με εκτιμώμενη συνολική αξία 1.911.782,15 ευρώ (δαπάνη εργασιών, ΓΕ&ΟΕ 18%, απρόβλεπτα 15%, απολογιστικά, αναθεώρηση και ΦΠΑ», με κριτήριο

κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής – χαμηλότερη τιμή (Συστημικός αριθμός Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ: ...).

Με την Παρέμβασή της, η παρεμβαίνουσα ζητεί, όπως απορριφθεί καθολοκληρίαν η Προδικαστική Προσφυγή της προσφεύγουσας και όπως διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης πράξης, με την οποία έγινε αποδεκτή η υποβληθείσα οικονομική προσφορά της και κατετάγη πρώτος σε σειρά μειοδοσίας στον υπόψη Διαγωνισμό.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Χρυσάνθη Αν. Χαραλαμποπούλου.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της Προδικαστικής Προσφυγής προκύπτει πως έχει προσκομιστεί, ελεγχθεί και δεσμευτεί το υπ' αριθμ. ..., ποσού επτά χιλιάδων επτακοσίων οχτώ ευρώ και ογδόντα λεπτών 7.708,80€ αναλογούν Παράβολο υπέρ Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τα άρθρα 363 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 (Α' 147) και 5 παρ. 1 του Π.Δ. 39/2017 «Κανονισμός Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών ενώπιον της ΑΕΠΠ» (Α' 64) (εφεξής Κανονισμός).

2. Επειδή, η προσφεύγουσα άσκησε την, από 04.03.2022 Προδικαστική Προσφυγή της, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης ΑΕΠΠ 348/04.03.2022, με χρήση του τυποποιημένου εντύπου της Α.Ε.Π.Π, όπως προβλέπεται από τα άρθρα 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και 8 παρ. 2 του Κανονισμού.

3. Επειδή, η ως άνω Προδικαστική Προσφυγή στρέφεται κατά πράξης που εκδόθηκε στο πλαίσιο δημόσιου, ανοικτού, ηλεκτρονικού Διαγωνισμού, συνολικού προϋπολογισμού 1.911.782,15€, ανώτερου του ορίου που θεσπίζεται στο άρθρο 345 του Ν. 4412/2016 για την καθ' ύλη αρμοδιότητα της

Α.Ε.Π.Π, ενώ επιπλέον θεμελιώνεται και η κατά χρόνο αρμοδιότητά της, όπως απαιτείται από τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, τροποποιηθείσας της διάταξης, δυνάμει του άρθρου 43 παρ. 4 του Ν. 4487/2017 (Α' 116), δεδομένου ότι η αντίστοιχη διαγωνιστική διαδικασία εκκίνησε μετά τις 26.06.2017.

4. Επειδή, εμπρόθεσμα η προσφεύγουσα προσβάλλει την ως άνω πράξη, καθόσον η κατ' αυτής Προδικαστική Προσφυγή έχει κατατεθεί εντός της προθεσμίας που ορίζουν τα άρθρα 361 παρ. 1 περ. (α) Ν. 4412/2016 και 4 παρ. 1 περ. (α) του Κανονισμού. Σημειώνεται ότι η προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 32/2022 Απόφαση της Ο.Ε της αναθέτουσας αρχής αναρτήθηκε στον διαδικτυακό τόπο του επίμαχου Διαγωνισμού (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) στις 22.02.2022.

5. Επειδή, η προσφεύγουσα, που υπέβαλε την με αριθμό 241725 Προσφορά στον εν θέματι Διαγωνισμό, η οποία έγινε δεκτή (3^η σε σειρά κατάταξης) με την προσβαλλόμενη Απόφαση της αναθέτουσας αρχής, θεμελιώνει άμεσο, ενεστώς και προσωπικό έννομο συμφέρον για την άσκηση της εξεταζόμενης Προδικαστικής Προσφυγής. Το δε έννομο συμφέρον της για την άσκηση της ως άνω Προδικαστικής Προσφυγής, θεμελιώνεται εν προκειμένω στη ζημία της από τυχόν παράνομη συμμετοχή τρίτων στον υπόψη Διαγωνισμό και στο επιδιωκόμενο όφελος από την απόρριψη της προσφοράς τους (ΕΑ 1216/2006, ΕΑ 512/2002, 517/2001 κλπ).

Πιο συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι υφίσταται δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη, σύμφωνα με το άρθρο 360 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, καθόσον με την υπ' αριθμ. 32/2022 Απόφαση του Ο.Ε της αναθέτουσας αρχής: α) μη νομίμως έγιναν δεκτές οι επεξηγήσεις που παρείχε, στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρ. 88 του Ν. 4412/2016, ο οικονομικός φορέας «...», με προσφερόμενη έκπτωση 30,15% και β) μη νομίμως δεν κλήθηκε ο οικονομικός φορέας «...», όπως παράσχει διευκρινίσεις για το εκ μέρους του προσφερόμενο ποσοστό έκπτωσης 20,53%. Όπως ειδικότερα υποστηρίζει η προσφεύγουσα: «[...] Δ. Λόγοι Προσφυγής

Δ.1. Μη επαρκής αιτιολογία αναφορικά με την ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά των οικονομικών φορέων «...» και «...».

1. Με το από 02-02-2022 Πρακτικό Ι, η Επιτροπή του Διαγωνισμού έκρινε ότι ο μέσος όρος του συνόλου των εκπτώσεων των παραδεκτών προσφορών που υποβλήθηκαν είναι **14,17%**, ενώ υπάρχουν δύο (2) προσφορές που αποκλίνουν από τον μέσο όρο, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ.5α του Ν. 4782/2021, ήτοι οι κάτωθι: Α/Α Α/Α ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ. ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΚΠΤΩΣΗΣ 1. 241862 ... 30,15%. 2. 239263 ... 20,53%.

2. Κατόπιν αυτού, η Επιτροπή του Διαγωνισμού διαβίβασε το ως άνω Πρακτικό στην Οικονομική Επιτροπή, προκειμένου να αποφασίσει για τον χαρακτηρισμό των ως άνω δύο (2) προσφορών ως «ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών» ή μη [...]

3. Ωστόσο, η Οικονομική Επιτροπή, παντελώς αναιτιολόγητα, με την με αριθ. 17/2022 απόφαση της υπ' αριθμ. 3ης/2022 ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΜΕ ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗ Συνεδρίασής της, χαρακτήρισε μόνο την προσφορά (30,15%) του οικονομικού φορέα “...” ως ασυνήθιστα χαμηλή και κάλεσε μόνο εκείνον να τεκμηριώσει την ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά [...]

4. Ακολούθως, στο από 11-02-2022 Πρακτικό ΙΙ, το οποίο εγκρίθηκε με την προσβαλλόμενη υπ' αριθ. πρωτ. 32/2022 απόφαση της υπ' αριθμ. 4ης/2022 ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΜΕ ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗ Συνεδρίασης της Οικονομικής Επιτροπής Δήμου Λεβαδέων και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής, αναφέρεται ότι: «Η επιτροπή διαγωνισμού εξέτασε και αξιολόγησε τις εξηγήσεις του πρώτου κατά σειρά μειοδοσίας οικονομικού φορέα “...” ως προς την ανάλυση των τιμών των υλικών και των παρεχόμενων υπηρεσιών που απαιτούνται για την υλοποίηση του έργου, όπως ακριβώς αναλύονται στην από τις 10-02-2022 τεκμηρίωση που υποβλήθηκε στο σύστημα. Σύμφωνα με την ανάλυση των τιμών μονάδων της προσφοράς τεκμηριώνεται ότι το κόστος είναι μικρότερο της προσφοράς του και τονίζεται επίσης η δυνατότητα έντεχνης και έγκαιρης ολοκλήρωσης των εργασιών. Κατόπιν των ανωτέρω θεωρούμε ότι οι εξηγήσεις που δόθηκαν είναι ικανοποιητικές και η προσφερόμενη έκπτωση δεν αποτελεί ρίσκο για την άρτια ολοκλήρωση του έργου». Δηλαδή σε δυο μόλις γραμμές η Αναθέτουσα Αρχή, με

απόφαση της, θεωρεί την παράθεση ανάλυσης των τιμών επαρκή, ενώ αμέσως κατωτέρω σας αποδεικνύω το προφανές λάθος των τιμών, και χωρίς καμία αιτιολόγηση καταλήγει στην έκδοση της απόφασης της. Είναι γνωστή η νομολογία για την απαιτούμενη υποχρέωση ειδικής αιτιολόγησης, εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής σε περίπτωση αποδοχής ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς .

5. Παρατίθεται απόσπασμα της απόφαση ΣΤΕ Β ΤΜΗΜΑ 1425/ 2005, επί όμοιας περίπτωσης (σε διαγωνισμό ιατρικής προμήθειας) επί λέξει : «.....και, συναφώς, εάν συνέτρεχε, εν προκειμένω, περίπτωση υποβολής προσφορών με τιμές κάτω του κόστους. Θα έπρεπε δηλαδή η απόρριψη της προσφυγής της αιτούσης, ως προς τον λόγο αυτό, να είναι ειδικώς αιτιολογημένη, δεν μπορεί δε να θεωρηθεί ότι συνιστούν ειδική αιτιολογία για την απόρριψη προβληθέντων από την αιτούσα ισχυρισμών τα διαλαμβανόμενα στην προαναφερθείσα απόφαση του καθ' ου νοσοκομείου περί μικρής διαφοράς μεταξύ των προσφερομένων από την αιτούσα τιμών και των τιμών των προσφορών των λοιπών εταιρειών, κατά των οποίων εστρέφετο η προσφυγή, ούτε περί του επιτευχθέντος ανταγωνισμού μεταξύ των συμμετασχουσών εταιρειών. Συνεπώς, ο λόγος ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται ότι οι προσβαλλόμενες δεν εμπεριέχουν ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία ως προς την αποδοχή των ανωτέρω οικονομικών προσφορών προβάλλεται βασίμως, και για το λόγο αυτό πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση ..». Συνεπώς, σφάλει η αναθέτουσα αρχή η οποία αποδέχεται τελικώς, υποβληθείσα ασυνήθιστα χαμηλή οικονομική προσφορά με απόφαση της που δεν εμπεριέχει ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία ως προς την αποδοχή της, και ως εκ τούτου πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλομένη με την παρούσα απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου».

Δ.2 Η πλημμελής αιτιολόγηση, εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής, για την αποδοχή των λανθασμένων υποβληθεισών εξηγήσεων του οικονομικού φορέα, για την αιτιολόγηση της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς που υπέβαλε.

Δ2 Α. Απαίτηση ειδικής αιτιολόγησης για την αποδοχή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής. Επιπλέον των ανωτέρω αναφερόμενων, σχετικά με τη νομολογία των δικαστηρίων (ΣΤΕ 1425/2005, Τμήμα Β) για την υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να αποφασίζει με ειδική αιτιολόγηση για την αποδοχή επεξηγήσεων για αιτιολόγηση ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς και τελικά για την αποδοχή της υποβληθείσας οικονομικής προσφοράς, να επισημανθεί και πρόσφατη απόφαση ΔΕΦΠΕΙΡ 107/2021 η οποία έκρινε ότι η Αναθέτουσα Αρχή έχει μεν διακριτική ευχέρεια να αξιολογήσει το δικαιολογημένο της χαμηλής προσφοράς του οικονομικού φορέα, αλλά υπερέβη εν προκειμένω τα άκρα όρια αυτής, καθόσον η μόνη αιτιολογία που παρατίθεται είναι ότι η προσφορά του παρεμβαίνοντος δεν είναι ασυνήθιστα χαμηλή, αφού προσφέρει 30,15% επί της προϋπολογισθείσας δαπάνης. Επίσης, έκρινε ότι είναι ελλιπής η αιτιολογία της προσβαλλόμενης πράξης, καθόσον αυτή ερείδεται επί των μη επαρκών διευκρινίσεων του παρεμβαίνοντος και της θετικής γνωμοδότησης του Προϊσταμένου της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου...(.) καθώς και ότι η αξιολόγηση της προσφοράς του παρεμβαίνοντος έπρεπε να αφορά όχι μόνο το συνολικό κόστος της, αλλά και τα επιμέρους κόστη..(). Δηλαδή η κρίση της ανωτέρω απόφασης όχι μόνο επιβεβαιώνει την πάγια νομολογία περί υποχρέωση ειδικής αιτιολογίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής σε περίπτωση αποδοχής ασυνήθιστα χαμηλής οικονομικής προσφοράς, αλλά επεκτείνεται, κατά μια έννοια, σε υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να ελέγχει ουσιαστικά τις διευκρινίσεις του οικονομικού φορέα που υπέβαλε την ασυνήθιστα χαμηλή οικονομική προσφορά, καθώς επίσης να ελέγχει τα επιμέρους κόστη και όχι μόνο το συνολικό κόστος. Είναι προφανές ότι η προσβαλλόμενη με την παρούσα απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου ..., η οποία υιοθέτησε την δυο γραμμών εισήγηση της επιτροπής διαγωνισμού περί αποδοχής της αιτιολόγησης της υποβληθείσας ασυνήθιστα χαμηλής οικονομικής προσφοράς, δεν περιέχει καμία αιτιολόγηση, πόσο μάλλον την ειδική αιτιολόγηση που απαιτεί η σχετική νομολογία, από την αναθέτουσα αρχή, και άρα είναι ακυρωτέα .

Δ2.Β Η λανθασμένη τεκμηρίωση των εξηγήσεων του οικονομικού φορέα επί της υποβληθείσας ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς που υπέβαλε στον διαγωνισμό.

Επί της αιτιολόγησης της προσφοράς του φορέα με την οικονομικότερη προσφορά (Σχετ. 7) και προ της διατύπωσης των σχετικών λεπτομερών επισημάνσεων επί των αιτιολογήσεων, παρατίθενται ορισμένες γενικές διαπιστώσεις, καθώς μολονότι ο οικονομικός φορέας ισχυρίζεται ότι διαθέτει 35 έτη πείρα, δείχνει να αγνοεί βασικές παραμέτρους προσδιορισμού κόστους. Αναλυτικά:

Βα. Όταν χρησιμοποιείται πέτρα λατομείου, προκειμένου να μετατραπεί σε υλικά οδοστρώσας, υπάρχει απώλεια υλικού της τάξεως του 10%, λόγω ακαταλληλότητας τμήματος του όγκου εξόρυξης (π.χ χώματα) με αποτέλεσμα το κόστος του αγορασθέντος υλικού να αυξάνεται κατά 10% κατ' ελάχιστον.

Ββ. Στον υπολογισμό της αναγκαίας ποσότητας δεν αναφέρεται το ποσοστό επιπλήσματος (η επί πλέον διαφορά τού όγκου του αγορασμένου προϊόντος σε σχέση με το τελικά επιμετρούμενο διαστρωθέν και ενσωματωμένο στο έργο), το οποίο αυξάνει την απαιτούμενη ποσότητα κατά 35% προκειμένου να επιτευχθεί βαθμός συμπίκνωσης τελικού προϊόντος μεγαλύτερο του 95% σύμφωνα με τις πρότυπες τεχνικές προδιαγραφές. Πιθανόν, ο οικονομικός φορέας, παρ' όλη την 35ετή πείρα του, δεν αντελήφθη ότι στο άρθρο γίνεται αναφορά για μέτρηση σε συμπυκνωμένο όγκο υλικού. Συνεπώς έχουμε μια νέα επιβάρυνση στο κόστος αγοράς της τάξεως των 35%.

Βγ. Ο κινητός ιδιόκτητος σπαστήρας και το μισθωμένο κινητό χαλικοτριβείο απαιτούν ένα χώρο επιφάνειας 3-4 στρεμμάτων, προκειμένου να εγκατασταθούν και να αδειοδοτηθούν ως προσωρινό εργοτάξιο. Δεν διευκρινίζεται εάν θα μισθώσει έναν χώρο γενικώς, οπότε θα έχει διπλές μεταφορές, πρώτον από το λατομείο στο χώρο παρασκευής των υλικών οδοστρώσας και κατόπιν από τον χώρο αυτόν στο χώρο ενσωμάτωσης των υλικών στο έργο ή θα μισθώσει 10 χώρους πλησίον των υπό κατασκευή οδών ώστε να αποφύγει τις επί πλέον μεταφορές.

Βδ. Το συγκρότημα ενός σπαστηροτριβείου (και αυτό το γνωρίζει η τεχνική υπηρεσία του Δήμου, διότι επέβλεπε καθημερινά δημόσιο έργο που κατασκευάστηκε πρόσφατα στο ... του Δ. ...) απαιτεί την παρουσία αφενός ενός περιστρεφόμενου ερπυστριοφόρου φορτωτή, προκειμένου να τροφοδοτεί με το προς θραύση υλικό, κι αφετέρου ενός φορτωτή ελαστικοφόρου είτε προς απομάκρυνση των ακατάλληλων υλικών από τον προδιαλογέα (ποσοστού 10% όπως προαναφέρθηκε), είτε προκειμένου το τελικό προϊόν να φορτωθεί σε φορτηγά μεταφοράς, είτε προκειμένου το τελικό προϊόν να τοποθετηθεί σε χώρο αποθήκευσης. Χωρίς την παρουσία των δύο αυτών μηχανημάτων η λειτουργία του κινητού σπαστηροτριβείου είναι αδύνατη, εκτός αν ο προσφέρων έχει να προτείνει κάποια πρωτότυπη λύση, την οποία καλό θα είναι να την διδάσκει σε κάποιο σεμινάριο ώστε να γίνει κτήμα και του υπόλοιπου κατασκευαστικού κόσμου. Από τα έως σήμερα γνωστά, δεν υπάρχει σπαστηροτριβείο με τροφοδοσία δια αναρροφήσεως και διακίνησης του έτοιμου προϊόντος προς ενσωμάτωση στο έργο.

Βε. Στο κόστος λειτουργίας του σπαστηροτριβείου παρελήφθη, από αμέλεια μάλλον, το κόστος του καύσιμου λειτουργίας, που για το μηχάνημα με την συγκεκριμένη απόδοση των 1.200 τόνων/ημέρα είναι 300-400 lt (παρατίθεται σχετική αναφορά ανάλογου μηχανήματος - Νο11 Πίνακα Προμηθευτών), εκτός αν το ίδιο το μηχάνημα διαθέτει και ενσωματωμένα τεράστια φωτοβολταϊκά συστήματα, ώστε να του παρέχεται άφθονη και φθηνή ενέργεια ... Δυστυχώς για τον προσφέροντα, ούτε τέτοιου εξελεγμένου μηχανήματος η ύπαρξη είναι γνωστή.

Βστ. Η μεταφορά των αδρανών υλικών κοστολογείται από τον προσφέροντα προς 0,75€/τόνο. Παρεμπιπτόντως, με τα ίδια ιδιόκτητα μέσα το κόστος μεταφοράς για το ασφαλικό υλικό το εκτιμά σε 4€/τόνο. Απ' ότι είναι διεθνώς και από χρόνια ευρέως γνωστό, ο τόνος αργού υλικού με τον τόνο ασφαλικού υλικού έχει ακριβώς το ίδιο βάρος, οπότε κάτι ασαφές υπάρχει στον υπολογισμό του κόστους μεταφοράς ... Εκτός εάν προς 0,75€/τόνο εννοείται από τον προσφέροντα το κόστος μεταφοράς από το σπαστηροτριβείο στο χώρο ενσωμάτωσης του έργου και λησμόνησε να προσθέσει και το κόστος μεταφοράς

από το λατομείο έως το σπαστηροτριβείο. Σημειώνεται ότι οι προσφορές από δημόσια μέσα μεταφοράς (ΦΔΧ) υλικών, με μακροχρόνια συνεργασία με την εργοληπτική επιχείρησή μου, είναι κατά μέσο όρο 3,70€/τόνο για το συγκεκριμένο έργο. Είναι να απορεί κανείς πώς με τέτοιο τεράστιο κέρδος ανά τόνο, ήτοι $3,70 - 0,75 = 2,95$ €/τόνο, οι συνεργάτες μας δεν αλλάζουν τακτικά τα μεταφορικά τους μέσα και ταλαιπωρούνται κάθε τόσο στα συνεργεία επισκευής ξοδεύοντας χρόνο και χρήμα. Όσον αφορά τέλος για τις μεταφορές με τα ιδιόκτητα οχήματα του εργολάβου, προκύπτουν ισχυρότατες ενδείξεις ότι προφανώς δεν επισκέφθηκε επισταμένως τον τόπο του έργου, αλλιώς θα διαπίστωνε ότι επικαθήμενα οχήματα είναι αδύνατον να επιχειρήσουν στους συγκεκριμένους δρόμους με πλάτος 6,00-7,00M και με ασταθές έδαφος λόγω της ύπαρξης αρδευτικών καναλιών ή χωραφιών εκατέρωθεν. Η πρόσβαση είναι εφικτή μόνο με τετραξονικά φορτηγά οχήματα, ενώ επιπλέον το μεγαλύτερο μέρος της διαδρομής στον χώρο εναπόθεσης θα γίνεται με οπισθοπορεία, είτε γιατί ορισμένοι δρόμοι δεν έχουν έξοδο στο τέλος τους είτε διότι θα χρειαζόταν μηχανήμα να προΐσοπεδώνει το υλικό ώστε η διέλευση των υπολοίπων να γίνεται απρόσκοπτα. Η ύπαρξη όμως του μηχανήματος για προΐσοπέδωση προϋποθέτει επιπλέον κόστος. Τέλος, για να δώσουμε αργότερα μια εκτίμηση κόστους μεταφοράς με ιδιόκτητα μέσα στο συγκεκριμένο έργο αναφέρουμε ότι για μέσο όρο 5 δρομολογίων/ημέρα με μέση απόσταση μεταφοράς 15km έχουμε μέση κατανάλωση ανά δρομολόγιο 16,5 lt. Επίσης ένα μέσο ημερομίσθιο οδηγού-χειριστή με τις επιβαρύνσεις ασφάλισης και με 14 μισθούς ετησίως είναι περίπου 83€/ημέρα εργασίας.

Βζ. Σχετικά με την διάστρωση με ισοπεδωτήρα, αναφέρονται αποδόσεις για μεν την υπόβαση $1.200 \text{ M} \times 6,5 \text{ M}$ (μέσο όρο πλάτους) = 8000 M²/ημέρα, για δε την βάση 600 M³ ήτοι 6.000 M²/ημέρα. Παρ' όλη την 35ετή πείρα του, ο συμμετέχων οικονομικός φορέας προφανώς υπερεκτιμά την απόδοση του εν λόγω μηχανήματος. Ο μέσος όρος απόδοσης από ισοπεδωτήρες τριών διαφορετικών συνεργατών (παρατίθενται οι προσφορές τους Νο 12-13-14 Πίνακα Προμηθευτών) είναι κατά μέσο όρο $(4.500 + 3.500 + 4.000)/3 = 4.000$ M²/ημέρα, με μέση κατανάλωση καυσίμου $(100 + 100 + 150)/3 = 116,6$ lt/ημέρα. Και

τούτο διότι μπορεί ο τίτλος του έργου να αναφέρεται σε αγροτική οδοποιία, αλλά στην πραγματικότητα πρόκειται περί επιμελημένης διάστρωσης, καθώς ακολούθως προβλέπεται ασφαλική στρώση. Επίσης, παρ' όλη την 35ετή πείρα του ο κ. ... αγνοεί και πάλι ότι το επίπληγμα είναι 35% και για την βάση, διότι ο βαθμός συμπίκνωσης πρέπει να υπερβαίνει το 95%. Τέλος για να επιτευχθούν οι αποδόσεις του κ. ... απαιτούνται ημερήσιες ποσότητες ενσωμάτωσης για την μεν υπόβαση περίπου 1.700 τόνων/ημέρα, για την δε βάση περίπου 1.300 τόνων/ημέρα, ήτοι για κατά μέσο όρο 5 δρομολόγια ανά αυτοκίνητο με μέση μεταφορική ικανότητα 21 τόνων ανά δρομολόγιο, θα απαιτηθούν ημερησίως $(1.700:5:21)=16$ αυτοκίνητα μεταφοράς για την υπόβαση και $(1.300:5:21)=12$ αυτοκίνητα, για την βάση, προκειμένου να μην κλείσουν οι δρόμοι πρόσβασης των γεωργών στα χωράφια για ημέρες σε καιρούς γεωργικών εργασιών. Οι προς μεταφορά ποσότητες, αλλά και ο αριθμός των φορτηγών παραπέμπουν σε κατασκευή της Εγνατίας οδού και όχι σε δρόμους σε κάμπο, ανάμεσα σε χωράφια που θα πρέπει να διατηρούνται στοιχειωδώς προσβάσιμα καθ' όλη τη διάρκεια της κατασκευής του έργου.

Βη. Σχετικά με τα συστήματα αναχαίτησης, αξίζει αναφοράς του γεγονότος ότι στα όσα έτη χρησιμοποιούνται από την εργοληπτική μου επιχείρηση συνεργεία τοποθέτησης, το κόστος τους ποτέ (ούτε εντός της πλέον των 9 ετών οικονομικής κρίσης) δεν ήταν μικρότερο των 2,80 €/Μ ή 2,80€/τεμ.

Βθ. Για τις ασφαλικές εργασίες πρέπει να επισημανθούν τα ακόλουθα: - Η τιμή αγοράς της συγκολλητικής από επίσημο έμπορο των διυλιστηρίων NETOIL είναι 450€/τόνο ή 0,45€/kg. Γνωστοποιούμε στον οικονομικό φορέα που υπέβαλε την ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά, ότι η απαιτούμενη ποσότητα είναι 0,5kg/M², συνεπώς το κόστος ανά τετραγωνικό είναι $0,5 \times 0,45 = 0,225$ €/μ² και όχι 0,12€/M². - Η τιμή αγοράς ασφαλικού υλικού από τις προσφορές των πιστοποιημένων παρασκευαστηρίων της περιοχής, χωρίς την μεταφορά στον τόπο του έργου, είναι 43€/τόνο από την ..., 45€/τόνο από την ... και 42,50 από την ... (No 1-2A-2B-3 στον επισυναπτόμενο Πίνακα Προμηθευτών). Ως εκ τούτου, καθίσταται απορίας άξιο πώς ο υπεργολάβος του οικονομικού φορέα κ. Παπαθανασίου θα τον προμηθεύσει με ασφαλικό από πιστοποιημένο

παρασκευαστήριο με κόστος 38 €/τόνο επί τόπου του έργου ασφαλικό υλικό, δηλαδή συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς. Παρακάτω, όμως, ο υπεργολάβος προσθέτει για μεταφορά του υλικού 4 €/τόνο, αλλά κατόπιν το «μετανιώνει» και το κοστολογεί με 3 €/τόνο. Συμειώνεται ότι υπάρχει και η προσφορά της εταιρείας ... (No4 στον Πίνακα Προμηθευτών), αλλά δεν ελήφθη υπ' όψη, καθώς αφορά άλλη περιοχή του Δήμου ... και περιλαμβάνει και το κόστος μεταφοράς. Από την συνολική τιμή όμως, προκύπτουν ικανές ενδείξεις ότι κινείται στα ίδια επίπεδα με των άλλων παρασκευαστηρίων ασφάλτου. Τέλος, δεδομένης της διασποράς των «μετώπων» του έργου σε 10 κοινότητες, η διάστρωση 450 τόνων/ημέρα είναι αδύνατον να επιτευχθεί, παρά την 35ετή πείρα του εργολάβου, καθώς η πείρα δεν συνηθίζεται να καταλύει τους κανόνες τέχνης και τεχνικής κατασκευής τεχνικών έργων. Τελειώνοντας, αξίζει να επισημανθεί ότι από την εξέταση των προσφορών η επιτροπή δεν αντελήφθη ότι η προσφορά της ..., η οποία αποτελεί προμηθευτή ασφαλικού υλικού, η προσφορά της ατομικής εργοληπτικής επιχείρησής μου, ο οποίος τυγχάνω και συνιδιοκτήτης της ..., επίσης προμηθευτής ασφαλικού υλικού, καθώς και η προσφορά της ... , η οποία είναι προμηθευτής τόσο λατομικών προϊόντων, όσο και ασφαλικού υλικού είναι, αν και ανταγωνίστριες επιχειρήσεις, στο ίδιο περίπου ποσοστό έκπτωσης. Αντιθέτως, οι προσφορές των εταιριών Παπαθανασίου και Γυφτοδήμου είναι σημαντικά χαμηλότερες, αν και αποτελούν επιχειρήσεις που προμηθεύονται το σύνολο των υλικών. [...] Αμέσως κατωτέρω παρατίθεται η κοστολόγηση του πραγματικού κόστους, με ανάλυση, της αιτιολόγησης της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς του οικονομικού φορέα:

Επαναπροσδιορισμός Πραγματικού - Αληθινού Κόστους της Αιτιολόγησης Οικονομικής Προσφοράς ...

➤ ΟΜΑΔΑ Α: ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΑ – ΕΚΣΚΑΦΕΣ Αγορά πέτρας από τα λατομεία Ζηλιαναίου, προς θραύση για παραγωγή αμμοχαλικωδών υλικών. 1. Σύμφωνα και με τις παραγράφους Βα και Ββ των Γενικών Παρατηρήσεων, για 1,00 M3 συμπυκνωμένου έτοιμου υλικού επίστρωσης απαιτείται αρχικά 1,10 M3 πέτρας, διότι ένα 10% αποτελείται από ακατάλληλα υλικά εξόρυξης (π.χ χώματα). Επίσης απαιτείται επιπλέον ένα 35% υλικού, διότι οι πρότυπες τεχνικές

προδιαγραφές απαιτούν συμπύκνωση του χαλαρού υλικού σε βαθμό τουλάχιστον 95%. Δεδομένου του ειδικού βάρους πέτρας 1,6 τόνους/Μ3 χαλαρού υλικού, η απαιτούμενη ποσότητα πέτρας, σύμφωνα με τον προϋπολογισμό μελέτης είναι $23.546,21 \times 1,10 \times 1,35 \times 1,6 = 55.945,80$ τόνοι 2. Στην διαδικασία της θραύσης, εκτός του αμμοχαλικοτριβείου, που αναφέρεται στην αιτιολόγηση, απαιτείται να συνυπολογισθεί και η δαπάνη μίσθωσης του ιδιόκτητου σπαστήρα, η δαπάνη του μηχανήματος τροφοδότησης του σπαστήρα και η δαπάνη του μηχανήματος που απομακρύνει τα ακατάλληλα υλικά και πραγματοποιεί την φόρτωση του έτοιμου υλικού στα φορτηγά μεταφοράς ή την εναπόθεσή τους στην αποθήκη, σύμφωνα και με την παρατήρηση Βδ των Γενικών Παρατηρήσεων. Από την προσφορά (Νο11 του Πίνακα Προμηθευτών), η μίσθωση ενός σπασηροτριβείου κοστολογείται 800 €/ημέρα με επί πλέον κόστος λειτουργίας αντιστοιχούν στην ποσότητα 350lt πετρελαίου, κατά μέσο όρο, σύμφωνα παρατήρηση Βε των Γενικών Παρατηρήσεων. Λόγω ιδιοκτησίας μόνο του σπαστήρα, λαμβάνεται κόστος 300 €/ημέρα για το χαλικοτριβείο (όσο αναφέρεται στην αιτιολόγηση) και περίπου 200€/ημέρα για τον ιδιόκτητο σπαστήρα. Επομένως, ο ορθός υπολογισμός κόστους έχει ως εξής: α. μίσθωση χαλικοτριβείου 300,00 €/ημέρα β. μίσθωση σπαστήρα 200,00 €/ημέρα γ. κόστος καυσίμου (χωρίς φπα) $350lt \times 1,25€/lt = 437,50$ €/ημέρα δ. κόστος μηχανήματος τροφοδοσίας, ήτοι περιστρεφόμενη τσάπα (προσφορά Νο15 Πίνακα Προμηθευτών) 350,00 €/ημέρα ε. κόστος μηχανήματος φόρτωσης προϊόντων (προσφορά Νο1 Πίνακα Προμηθευτών) 300,00 €/ημέρα ΣΥΝΟΛΟ 1.587,50 €/ημέρα. Επομένως, για παραγωγή 1.500 τόνους/ημέρα, σύμφωνα με την αιτιολόγηση, προκύπτει κόστος θραύσης $1.587,50/1.500 = 1,06$ €/τόνο 3. Μεταφορά αμμοχάλικων και θραυστών, σύμφωνα με την παρατήρηση Βστ των Γενικών Παρατηρήσεων: • Για το συγκεκριμένο έργο, η μέση απόσταση μεταφοράς από το λατομείο ..., σύμφωνα και με την προσφορά αιτιολόγησης, είναι περίπου 15km (εφ' όσον δεν απαιτηθούν επιπλέον μεταφορές λόγω εγκατάστασης του σπαστήρα σε ένα σημείο). Λόγω της διασποράς του αντικειμένου με ευνοϊκές συνθήκες θα εκτελούνται 5 δρομολόγια ημερησίως ανά αυτοκίνητο με μέση κατανάλωση καυσίμου ανά δρομολόγιο 16,5lt και μέσο

μεταφερόμενο βάρος 21 τόνους ανά δρομολόγιο. Ως εκ τούτου προκύπτουν μεταφερόμενοι τόνοι υλικού 105 τόννοι/ημέρα με κατανάλωση καυσίμου 82,5lt/ημέρα. • Ένας μέσος μισθός οδηγού-χειριστή με τις ασφαλιστικές του εισφορές, που βαρύνουν τον εργοδότη, είναι 1.494,55€ (με 14 μισθούς ετησίως, για 12μηνη απασχόληση και για 21 εργάσιμες ανά μήνα), επομένως το κόστος του οδηγού ανέρχεται σε $1.494,55 \times 14 / 12 / 21 = 83,03$ €/ημέρα. • Το ημερήσιο κόστος εντός τετραξονικού φορτηγού ιδιόκτητου, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα έξοδα συντήρησής του - τα έξοδα αποκατάστασης των βλαβών του – τα έξοδα αντικατάστασης των ελαστικών του, ανέρχεται στο ποσό των 65€ κατά μέσο όρο. Επομένως, για το συγκεκριμένο έργο, η ημερήσια δαπάνη ενός ιδιόκτητου φορτηγού είναι: α. Καύσιμα (αξία χωρίς φπα) 82,5lt/ημέρα $\times 1,25$ €/lt = 103,13 €/ημέρα β. Οδηγός 83,03 €/ημέρα γ. Συντήρηση – Φθορές – Βλάβες κλπ 65,00 €/ημέρα ΣΥΝΟΛΟ 251,16 €/ημέρα Επομένως, για μεταφερόμενους τόνους υλικού 105 τόνους/ημέρα, προκύπτει κόστος μεταφοράς $251,16 / 105 = 2,39$ €/τόνο 4. Διάστρωση (υπόβάσης – βάσης) γενικώς, σύμφωνα με την παρατήρηση Βζ των Γενικών Παρατηρήσεων: • Μη ιδιόκτητος ισοπεδωτήρας μισθώνεται προς 350€/ημέρα, όπως προκύπτει από τις προσφορές (No 12-13-14 του Πίνακα Προμηθευτών) με μέση κατανάλωση καυσίμου $(100+100+150)/3 = 116,6$ lt/ημέρα και μέση απόδοση $(4.500+3.500+4.000)/3 = 4.000$ M²/ημέρα, λόγω της ανάγκης για εργασία εξαιρετικά επιμελημένη, εφ' όσον η παραδοτέα διαστρωμένη επιφάνεια θα ασφαλοστρωθεί. Ακόμα και αν ληφθεί χρήση ιδιόκτητου ισοπεδωτήρα, που στην αιτιολόγησή του ο κ. ... δεν δείχνει ότι διαθέτει, το ορθά υπολογισμένο κόστος διαστρωτήρα έχει ως εξής: α. Καύσιμα (αξία χωρίς φπα) 116,6lt/ημέρα $\times 1,25$ €/lt = 145,73 €/ημέρα β. Χειριστής ή Οδηγός (σύμφωνα με τα ως άνω) 83,03 €/ημέρα γ. Συντήρηση – Φθορές – Βλάβες κλπ (σύμφωνα με τα ως άνω) 65,00 €/ημέρα 293,78 €/ημέρα Εδώ είναι σκόπιμο να αναφερθεί ότι η προσφορά του υπεργολάβου προς 200 €/ημέρα πρακτικά δεν καλύπτει ούτε τα έξοδά του, ακόμα και αν ο ίδιος λειτουργεί το εν λόγω μηχάνημα, καθώς $293,78 - 83,03 = 210,75$ €/ημέρα ... Επομένως, Ισοπεδοτήρας (ορθή κοστολόγηση) 293,75 €/ημέρα • Οδοστρωτήρας (αιτιολόγηση κ. ...) 150,00 €/ημέρα •

Βυτίο(αιτιολόγηση κ. Παπαθανασίου) 120,00 €/ημέρα ΣΥΝΟΛΟ 563,75 €/ημέρα
Για κατασκευή ημερήσιας διαστρωμένης επιφάνειας 4.000 M², σύμφωνα με τα
ως άνω, πάχους περί το 0,10 M ανά στρώση, σύμφωνα με την μελέτη, με
επιπλέον υλικό 35% λόγω συμπύκνωσης και με ειδικό βάρος χαλαρού υλικού
1,6 τόνος/M³, η απαιτούμενη ποσότητα υλικού είναι: $4.000 \times 0,10 \times 1,35 \times 1,6 =$
 864 τόνοι/ημέρα. Επομένως, προκύπτει κόστος διάστρωσης-συμπύκνωσης
 $563,75/864 = 0,65$ €/τόνο ➤ ΟΜΑΔΑ Β: ΟΔΟΣΤΡΩΣΙΑ Αγορά υλικού της ΠΤΠ
Ο150 από τα λατομεία 5. Σύμφωνα και με την παράγραφο Ββ των Γενικών
Παρατηρήσεων, απαιτείται επιπλέον ένα 35% υλικού, διότι οι πρότυπες τεχνικές
προδιαγραφές απαιτούν συμπύκνωση του χαλαρού υλικού σε βαθμό
τουλάχιστον 95%. Δεδομένου του ειδικού βάρους υλικού της ΠΤΠ Ο150 1,6
τόνους/M³ χαλαρού υλικού, η απαιτούμενη ποσότητα υλικού της ΠΤΠ Ο150,
σύμφωνα με τον προϋπολογισμό μελέτης είναι $13.560,00 \times 1,35 \times 1,6 = 29.289,60$
τόνοι ➤ ΟΜΑΔΑ Γ :ΣΗΜΑΝΣΗ Ως έχει. ➤ ΟΜΑΔΑ Δ: Συστήματα Αναχαίτησης
Ως έχει, υπό την αίρεση της παρατήρησης Βη των Γενικών Παρατηρήσεων. ➤
ΟΜΑΔΑ Ε: Ασφαλτικά

Σύμφωνα με την παρατήρηση Βθ των Γενικών Παρατηρήσεων: 6. Το κόστος
αγοράς της συγκολλητικής επάλειψης (προσφορά Νο9 του Πίνακα
Προμηθευτών από επίσημο & πιστοποιημένο έμπορο Προϊόντων Καυσίμων-
Ασφάλτου) είναι 450 €/τόνο ή 0,45 €/Kg. Η απαιτούμενη ποσότητα ανά
τετραγωνικό μέτρο σύμφωνα με τις προδιαγραφές είναι 0,5 Kg/M², επομένως
ορθό κόστος αγοράς συγκολλητικής επάλειψης $0,5 \times 0,450 = 0,225$ €/M². 7. Στην
ανάλυση της ασφαλικής στρώσης υπάρχει μια σύγχυση γενικώς, καθώς η
προσφορά του υπεργολάβου Δ.Πάττα κυμαίνεται μεταξύ 38 €/τόνο και 42€/τόνο
ανάλογα με της ανάγκες της αιτιολόγησης. Ειδικότερα, αρχικά αναφέρει ότι
προσφέρει τιμή 38 €/τόνο για την προμήθεια επί τόπου του έργου ασφαλικού
ΑΣ12,5 ή ΑΣ20. Κατόπιν αναγράφει τιμή προμήθειας 38 €/τόνο και τιμή
μεταφοράς 4€/τόνο, ήτοι προκύπτουσα τιμή προσφοράς $38+4 = 42$ €/τόνο για
την προμήθεια επί τόπου του έργου ασφαλικού ΑΣ12,5 ή ΑΣ20. Στους
επιμέρους υπολογισμούς του αλλάζει την τιμή μεταφοράς σε 3€/τόνο, ήτοι

προκύπτουσα τιμή προσφοράς $38+3= 41$ €/τόνο για την προμήθεια επί τόπου του έργου ασφαλικού ΑΣ12,5 ή ΑΣ20. Επομένως, είναι προφανής η ανάγκη μίας εξ αρχής σοβαρής κοστολόγησης, η οποία έχει ως εξής: • Σύμφωνα με τις προσφορές των αδειοδοτημένων και πιστοποιημένων παρασκευαστηρίων ασφαλτομιγμάτων περιοχής ... (προσφορές Νο 1-2α-2β-3 του Πίνακα Προμηθευτών), η μέση τιμή αγοράς ασφαλικού ΑΣ12,5 ή ΑΣ20 είναι $(42,50+43,00+45,00)/3= 43,50$ €/τόνο • Η τιμή μεταφοράς είναι 5,00 €/τόνο ή 7,00 €/τόνο από ... και 3,80 €/τόνο από ..., οπότε λαμβάνεται η λογικότερη τιμή μεταφοράς της αιτιολόγησης (και με τις περισσότερες αναφορές !!!), ήτοι 4,00 €/τόνο • Σχετικά με το κόστος διάστρωσης ασφαλικής στρώσης, λόγω της διασποράς του αντικειμένου της κατασκευής, η ημερήσια ποσότητα διάστρωσης θα είναι η μεταφερόμενη με 4 φορτηγά, τα οποία θα εκτελούν 5 δρομολόγια ημερησίως, με ποσότητα μεταφοράς 21 τόνους ανά δρομολόγιο, ήτοι μεταφερόμενη και διαστρωνόμενη ποσότητα $4 \times 5 \times 21 = 420$ τόνοι/ημέρα. Το ημερήσιο κόστος διάστρωσης ασφαλικού υλικού είναι: α Διαστρωτήρας (αιτιολόγηση κ. ...) 250,00 €/ημέρα β. Οδοστρωτήρας (αιτιολόγηση κ. ...) 150,00 €/ημέρα γ. Βυτίο (αιτιολόγηση κ. ...) 120,00 €/ημέρα δ. Εργάτες (απαραίτητοι τουλάχιστον δύο – δεν αναφέρονται καθόλου στην αιτιολόγηση κ. παπαθανασίου) $2 \times 45,00 = 90,00$ €/ημέρα ΣΥΝΟΛΟ 610,00€/ημέρα Επομένως, για διάστρωση 420,00 τόνων/ημέρα, προκύπτει κόστος διάστρωσης ασφαλικής στρώσης $610,00/420,00 = 1,45$ €/τόνο • Για επιφάνεια εφαρμογής 72.707,40 M², σύμφωνα με την μελέτη, ασφαλικής στρώσης κυκλοφορίας πάχους 0,05 M, με ειδικό βάρος ασφαλτομίγματος 1,7 τόνοι/M³ χαλαρού υλικού και συμπίκνωση 42% σύμφωνα με τις ισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές, προκύπτει απαιτούμενη ποσότητα ασφαλικού ΑΣ12,5 ή ΑΣ20 $72.707,40 \times 0,05 \times 1,7 \times 1,42 = 8.775,78$ τόνοι.

Αναλυτικοί Πίνακες Πραγματικού Κόστους της Οικονομικής Προσφοράς ... ➤ ΟΜΑΔΑ Α: ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΑ – ΕΚΣΚΑΦΕΣ ο Αγορά Πέτρας από λατομείο ... (προσφορά Νο 7 Πίνακα Προσφορών) σε τιμή αγοράς 2,80x1,04(τέλος ΟΤΑ)= 2,912€/τόνο, επομένως σύμφωνα με την ως άνω 1 παράγραφο του

«Επαναπροσδιορισμού Πραγματικού Κόστους της Οικονομικής Προσφοράς ...»
προκύπτει $55.945,80 \times 2,912 = 162.914,17 \text{ €}$

ο Θραύση σύμφωνα με τις ως άνω 1 & 2 παραγράφους του
«Επαναπροσδιορισμού Πραγματικού Κόστους της Οικονομικής Προσφοράς ...»
προκύπτει $55.945,80 \times 1,06 = 59.302,55 \text{ €}$ ο Μεταφορά σύμφωνα με τις ως άνω 1
& 3 παραγράφους του «Επαναπροσδιορισμού Πραγματικού Κόστους της
Οικονομικής Προσφοράς ...» προκύπτει $55.945,80 \times 2,39 = 133.710,46 \text{ €}$

ο Διάστρωση σύμφωνα με τις ως άνω 1 & 4 παραγράφους του
«Επαναπροσδιορισμού Πραγματικού Κόστους της Οικονομικής Προσφοράς ...»
προκύπτει $55.945,80 \times 0,65 = 36.364,77 \text{ €}$ (1) $392.291,93 \text{ €} \succ$ ΟΜΑΔΑ Β:
ΟΔΟΣΤΡΩΣΙΑ ο Αγορά υλικού ΠΤΠ Ο150 από λατομείο Γ. Ζηλιαναίου
(προσφορά Νο 6 Πίνακα Προσφορών) σε τιμή αγοράς $4,20 \times 1,04$ (τέλος ΟΤΑ) =
 $4,368 \text{ €/τόνο}$, επομένως σύμφωνα με την ως άνω 5 παράγραφο του
«Επαναπροσδιορισμού Πραγματικού Κόστους της Οικονομικής Προσφοράς ...»
προκύπτει $29.289,60 \times 4,368 = 127.936,97 \text{ €}$ ο Μεταφορά σύμφωνα με τις ως
άνω 5 & 3 παραγράφους του «Επαναπροσδιορισμού Πραγματικού Κόστους της
Οικονομικής Προσφοράς ...» προκύπτει $29.289,60 \times 2,39 = 70.002,14 \text{ €}$ ο
Διάστρωση σύμφωνα με τις ως άνω 5 & 4 παραγράφους του
«Επαναπροσδιορισμού Πραγματικού Κόστους της Οικονομικής Προσφοράς ...»
προκύπτει $29.289,60 \times 0,65 = 19.038,24 \text{ €}$ (2) $216.977,35 \text{ €} \succ$ ΟΜΑΔΑ Γ
:ΣΗΜΑΝΣΗ (3) ως αιτιολόγηση ... $20.677,50 \text{ €} \succ$ ΟΜΑΔΑ Δ. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ
ΑΝΑΧΑΙΤΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ (4) ως αιτιολόγηση ... $96.720,00 \text{ €} \succ$ ΟΜΑΔΑ Ε.
ΑΣΦΑΛΤΙΚΑ

ο Αγορά συγκολλητικής επάλειψης για επιφάνεια εφαρμογής $72.707,40 \text{ M}^2$,
σύμφωνα με την μελέτη και την ως άνω 6 παράγραφο του
«Επαναπροσδιορισμού Πραγματικού Κόστους της Οικονομικής Προσφοράς
...», προκύπτει $72.707,40 \times 0,225 = 16.359,16 \text{ €}$

ο Επάλειψη ως αιτιολόγηση ... $1.200,00 \text{ €}$ ο Αγορά ασφαλτομίγματος σύμφωνα
την ως άνω 7 παράγραφο του «Επαναπροσδιορισμού Πραγματικού Κόστους
της Οικονομικής Προσφοράς ...», προκύπτει $8.775,78 \times 43,50 = 381.746,43 \text{ €}$

ο Διάστρωση ασφαλτομίγματος σύμφωνα την ως άνω 7 παράγραφο του «Επαναπροσδιορισμού Πραγματικού Κόστους της Οικονομικής Προσφοράς ...», προκύπτει $8.775,78 \times 1,45 = 12.724,88$ € ο Μ εταφορά ασφαλτομίγματος σύμφωνα την ως άνω 6 παράγραφο του «Επαναπροσδιορισμού Πραγματικού Κόστους της Οικονομικής Προσφοράς ...», προκύπτει $8.775,78 \times 4,00 = 35.103,12$ (5) 447.133,59€ ΣΥΝΟΛΙΚΟ: ΑΜΕΣΟ ΚΟΣΤΟΣ (1)+(2)+(3)+(4)+(5)= 1.173.800,37€ ΕΜΜΕΣΟ ΚΟΣΤΟΣ ως αιτιολόγηση ... 64.230,08€ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ - ΕΞΟΔΑ 1.238.030,45 χωρίς αξία απροβλέπτων, απολογιστικών και αναθεώρησης.

Συμπερασματικά: I. Από την οικονομική προσφορά του ..., μετά από ΓΕ & ΟΕ ΕΡΓΑΣΙΩΝ, ήτοι τα έσοδά του μετά την εκτέλεση των συμβατικών εργασιών, είναι 933.418,94€, χωρίς αξία απροβλέπτων, απολογιστικών και αναθεώρησης., με αποτέλεσμα ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΗ ΖΗΜΙΑ 1.238.030,45 - 933.418,94= 304.611,51€ II. Ως την προσφορά του ..., για την οποία ζητήθηκε εξωδίκως να αιτιολογηθεί σύμφωνα και με την εισήγηση της Επιτροπής Διαγωνισμού, αλλά τελικά δεν ζητήθηκε αιτιολόγηση από την αρμόδια Οικονομική Επιτροπή του Δήμου Λεβαδέων, παρατηρείται ότι με ανάλογη επίκληση ευνοϊκών συνθηκών εργασίας και πρωτότυπων μεθόδων εκτέλεσης, εντούτοις, χωρίς άμεση σχέση ιδιοκτησίας με κάποιο από τα λατομεία ή παρασκευαστήρια ασφαλτομιγμάτων της περιοχής, το κόστος κατασκευής θα κινηθεί σε αυτά περίπου τα επίπεδα όπως και του ..., εκτός αν με αιτιολόγηση της προσφοράς του (που θα του ζητηθεί αναγκαστικά από την αναθέτουσα αρχή, εφόσον ακυρώσετε την προσβαλλόμενη με την παρούσα) μπορέσει να αποδείξει ουσιαστική τεκμηρίωση διαφοροποίηση αυτής. Η προσφορά του, όπως αυτή δύναται να αντληθεί από το ΕΣΗΔΗΣ, έχει ως εξής: [...] Επομένως μετά από ΓΕ & ΟΕ ΕΡΓΑΣΙΩΝ, ήτοι τα έσοδά του μετά την εκτέλεση των συμβατικών εργασιών, είναι 1.062.051,41€ χωρίς αξία απροβλέπτων, απολογιστικών και αναθεώρησης., με αποτέλεσμα ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΗ ΖΗΜΙΑ 1.238.030,45 - 1.062.051,41 = 175.979,04 €.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ-ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ

1 ... 2A ... 2B ... 3 ... 4 ... (προσφορά προς ...) 5 ... 6 ... (προσφορά προς Κ. Παπαθανασίου) 7 .. (προσφορά προς ...) 8 ... 9 ... 10 ... 11 ... 12 ... 13 ... 14 ... 15 ... 16 ... 17 ...

Συνεπώς ως εύλογα προκύπτει από τις προαναφερθείσες αναλύσεις και την παράθεση επιμέρους κόστους σε κάθε στάδιο της προσφοράς, με πραγματικά κοστολογικά δεδομένα που χρησιμοποίησα και για την κατάρτιση και υποβολή της δικής μου οικονομικής προσφοράς στον διαγωνισμό, οι δυο αναφερόμενες προσφορές των οικονομικών φορέων είναι ζημιογόνες (άρα κάτω του κόστους) και δεν προκύπτει ασφαλής ολοκλήρωση του δημόσιου έργου, σε περίπτωση που υπογραφεί η σύμβασης με έναν εξ αυτών, ειδικά με τον έως σήμερα φερόμενο προσωρινό μειοδότη. Η αναθέτουσα αρχή πλημμελώς και τελικά λανθασμένα αξιολόγησε τα δεδομένα που περιείχαν οι διευκρινήσεις, επί της ασυνήθιστα χαμηλής οικονομικής προσφοράς, του προσωρινού μειοδότη. Επιπλέον δεν παρείχε, η αναθέτουσα αρχή, ειδική αιτιολόγηση για την απόφαση της για την αποδοχή των διευκρινήσεων της ασυνήθιστα χαμηλής οικονομικής προσφοράς, σε αντίθεση με την ισχύουσα νομολογία, και ως εκ τούτου, η απόφαση της είναι ακυρωτέα. [...]».

6. Επειδή, κατά παράβαση του άρθρου 362 παρ. 3 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 7 του ΠΔ 39/2017, η ασκηθείσα Παρέμβαση κατατέθηκε εκπρόθεσμα (23.03.2022), ήτοι, μετά την πάροδο της εκ του νόμου τασσόμενης δεκαήμερης προθεσμίας, παρόλο που η εν λόγω Προδικαστική Προσφυγή κοινοποιήθηκε στις 04.03.2022 στους λοιπούς προσφέροντες (σημειωτέον, η παρεμβαίνουσα δεν αναφέρει στο έγγραφο της ασκηθείσας Παρέμβασης πότε έλαβε γνώση της παρούσας Προσφυγής). Σε κάθε δε περίπτωση, η Παρέμβαση αυτή, ως προκύπτει σαφώς από το σύστημα Ε.Σ.Η.ΔΗ,Σ, ασκείται απαραδέκτως και δεν δύναται να εξετασθεί περαιτέρω, κατ' ουσίαν από την Αρχή.

7. Επειδή, στο άρθρο 88 «Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές (άρθρο 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «1. Όταν οι

προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής. Αν οικονομικός φορέας δεν ανταποκριθεί στη σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής εντός της άνω προθεσμίας και δεν υποβάλλει εξηγήσεις, η προσφορά του απορρίπτεται ως μη κανονική και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγυητική επιστολή συμμετοχής.

2. Οι εξηγήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορεί να αφορούν ιδίως:

- α) τα οικονομικά χαρακτηριστικά της μεθόδου κατασκευής, της διαδικασίας παρασκευής ή των παρεχόμενων υπηρεσιών,
- β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων για την παροχή των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών ή την εκτέλεση του έργου,
- γ) την πρωτοτυπία του έργου, των αγαθών ή των υπηρεσιών που προτείνονται από τον προσφέροντα,
- δ) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 89,
- ε) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις του άρθρου 131,
- στ) το ενδεχόμενο χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 89.

3. Η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες, σε συνεννόηση με τον προσφέροντα. Μπορεί να απορρίψει την προσφορά μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Οι αναθέτουσες αρχές απορρίπτουν την προσφορά, εάν διαπιστώσουν ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, διότι δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 18.

4. Εάν η αναθέτουσα αρχή διαπιστώνει ότι μια προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή λόγω χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα, η προσφορά μπορεί να απορρίπτεται αποκλειστικά για αυτό τον λόγο, μόνο μετά από διαβούλευση με τον προσφέροντα και εφόσον αυτός δεν είναι σε θέση να αποδείξει, εντός επαρκούς προθεσμίας, την οποία ορίζει η αναθέτουσα αρχή, ότι η εν λόγω ενίσχυση είναι σύμφωνη με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 της ΣΛΕΕ. Σε περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή απορρίπτει προσφορά υπό τις συνθήκες αυτές, ενημερώνει σχετικώς την Επιτροπή.[...]

5α. Στις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών, παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, ως ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, σε κάθε περίπτωση, τεκμαίρονται προσφορές που υποβάλλονται σε διαγωνισμό και **εμφανίζουν απόκλιση μεγαλύτερη των δέκα (10) ποσοστιαίων μονάδων** από τον μέσο όρο του συνόλου των εκπτώσεων των παραδεκτών προσφορών που υποβλήθηκαν. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να κρίνει ότι συνιστούν ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές και προσφορές με μικρότερη ή καθόλου απόκλιση από το ως άνω όριο. Οι παρεχόμενες εξηγήσεις του οικονομικού φορέα, ιδίως ως προς τον προσδιορισμό οικονομικών μεγεθών, με τις οποίες ο προσφέρων διαμόρφωσε την προσφορά του, αποτελούν δεσμευτικές συμφωνίες και τμήμα της σύμβασης ανάθεσης που δεν μπορούν να μεταβληθούν καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης. [...]

8. Επειδή, κατά την ήδη διαμορφωθείσα νομολογία της Αρχής, έχει κριθεί ότι: «[...] η διάταξη του άρθρου 88 παρ. 3 του Ν. 4412/2016, ιδρύει διακριτική εκτιμητική και αξιολογική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής, όπως, συνεκτιμώντας το σύνολο των στοιχείων που βρίσκονται στη διάθεσή της και της προσκομίζει ο προσφέρων, τελικώς κρίνει το δικαιολογημένο της χαμηλής προσφοράς του. Η παραπάνω αξιολόγηση, προφανώς πρέπει να λαμβάνει χώρα με βάση αποκλειστικά τα ανά περίπτωση προκύπτοντα στοιχεία, ενώ οι όποιες γενικές κρίσεις περί της οικείας αγοράς και είδους προϊόντος, υπηρεσίας ή έργου, στοιχεία περί του συνήθους ποσοστού έκπτωσης στην οικεία αγορά και στοιχεία περί πρότερων αντιστοίχων συμβάσεων της ίδιας της αναθέτουσας

αρχής με τον ίδιο προσφέροντα, του ίδιου του προσφέροντος με άλλες αναθέτουσες αρχές ή άλλων αναθετουσών αρχών με άλλους προσφέροντες, δύνανται μεν να ληφθούν υπόψη, πλην όμως, πάντοτε σε συνάρτηση με τα περιπτωσιολογικά στοιχεία της συγκεκριμένης υπόθεσης. Αμφιβολίες ως προς την αξιοπιστία μιας Προσφοράς μπορεί να υφίστανται, μεταξύ άλλων, εάν προκύπτει αβεβαιότητα ως προς, αφενός, το κατά πόσον ορισμένη προσφορά τηρεί τη νομοθεσία της χώρας εντός της οποίας πρέπει να παρασχεθούν οι υπηρεσίες, στον τομέα αμοιβών του προσωπικού, συνεισφοράς στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και τηρήσεως των κανόνων ασφάλειας και υγιεινής στον χώρο εργασίας ή των πωλήσεων επί ζημία, και, αφετέρου, το κατά πόσον στην προσφερόμενη τιμή ενσωματώνονται όλες οι δαπάνες που προκύπτουν από τις τεχνικές πτυχές της Προσφοράς» (Απόφαση της 8ης Οκτωβρίου 2015, Secolux κατά Επιτροπής, Υπόθεση T-90/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:772, σκέψη 62). Η ανωτέρω διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής δεν είναι ανέλεγκτη, αλλά υπάγεται στον έλεγχο της Α.Ε.Π.Π. ως προς την εκ μέρους της τήρηση των όρων διεξαγωγής και των ληπτέων υπόψη στοιχείων, που η οικεία διάταξη, ως και η γενική αρχή της ίσης μεταχείρισης, καθιερώνουν για τη σχετική αξιολογική διαδικασία και την τυχόν υπέρβαση των άκρων ορίων της (ΔΕΦΑΘ Ασφ. 312/2015, ΕλΣυν Τμ. VI 2090, 584/2011, 1382, 2653, 3016/2012, 950/2014, 2998/2014, 157/2016 κλπ). Περαιτέρω, σε κάθε περίπτωση, η οικεία Απόφαση (της αναθέτουσας αρχής) περί αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών και ανάδειξης προσωρινού αναδόχου, δια της οποίας ενσωματώνεται και σκέλος περί της αποδοχής ή απόρριψης «ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς», κατόπιν των υποχρεωτικών εξηγήσεων του προσφέροντος, θα πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένη σε σχέση, τόσο με όσα ο προσφέρων επικαλέστηκε και προσκόμισε με τις εξηγήσεις του [...] όσο και με όσα έπρεπε να αποδειχθούν και δεν αποδείχθηκαν [...] Εξάλλου, ο τυχόν δικαιολογημένος χαρακτήρας μιας ιδιαίτερα χαμηλής προσφοράς θα αποβεί προς όφελος της αναθέτουσας αρχής με την ανάληψη της οικείας σύμβασης σε χαμηλό τίμημα [...]» (βλ., μεταξύ πολλών, υπ' αριθμ. 93/2019 Απόφαση 7ου Κλιμακίου της Α.Ε.Π.Π.).

9. Επειδή, ομοίως, το ΔΕΕ επεσήμανε με σαφήνεια ότι εναπόκειται στην αναθέτουσα αρχή πρώτον, να εντοπίσει τις ύποπτες Προσφορές, δεύτερον, να παράσχει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να αποδείξουν τη σοβαρότητα των Προσφορών τους, ζητώντας τους τις διευκρινίσεις που η αναθέτουσα αρχή κρίνει σκόπιμες, τρίτον, να εκτιμήσει τη λυσιτέλεια των εξηγήσεων που παρείχαν οι ενδιαφερόμενοι και, τέταρτον, να αποφασίσει σχετικά με το αν θα δεχθεί ή αν θα απορρίψει τις προαναφερθείσες Προσφορές. (βλ. συνεκδικασθείσες Υποθέσεις C-285/99 και C-286/99, Lombardini και Mantovani (2001) Συλλογή I-9233 σκέψη 55). Περαιτέρω, η δικαιολόγηση αυτής της δυνατότητας εκτίμησης των αναθετουσών αρχών, δεν συνεπάγεται την απεριόριστη άσκηση διακριτικής ευχέρειας κατά την εκτίμηση, αλλά και την ενδεχόμενη απόρριψη των «ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών» και οι Αποφάσεις τους θα πρέπει να καθοδηγούνται από τις γενικές αρχές των οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις και της ΣΛΕΕ και να τηρούν τις γενικές αρχές δικαίου και ιδίως την αρχή της νομιμότητας και της χρηστής διοίκησης. Ειδικότερα, στο πεδίο των δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 18 «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων» του Ν. 4412/2016 (ομοίως, άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν να καθοδηγούνται και από την αρχή απαγόρευσης των διακρίσεων και του ελεύθερου ανταγωνισμού. Εξάλλου, ακόμη και ελλείψει χαρακτηριστικών που δημιουργούν διακρίσεις, η αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού μπορεί να επιβάλει πρόσθετους περιορισμούς στην ικανότητα της αναθέτουσας αρχής να δέχεται «ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές», εμποδίζοντάς την να το πράξει εάν η αποδοχή της «ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς» δημιουργεί ή ενισχύει στρέβλωση του ανταγωνισμού στην εν λόγω αγορά (Βλ. Απόφαση υπ' αριθμ. 349/2018 1ου Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π., σκέψη 31).

10. Επειδή, η έννοια «ασυνήθιστη χαμηλή προσφορά» δεν ορίζεται στις διατάξεις του ν. 4412/2016 αλλά ούτε και στο προϊσχύον νομικό πλαίσιο περί ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων. Ωστόσο, έχει κριθεί ότι το ασυνήθιστα χαμηλό

της προσφοράς πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τη σύνθεση της προσφοράς και με τη φύση της επίμαχης παροχής (Απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 2016, Agriconsulting Europe κατά Επιτροπής, T-570/13, EU:T:2016:40, σκέψη 55 και Απόφαση της 4ης Ιουλίου 2017, European Dynamics Luxembourg SA κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, T-392/15, ECLI:EU:T:2017:462 σκ. 83). Ειδικότερα, η έννοια περί ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δύναται να καθορίζεται με αναφορά στην υπό ανάθεση σύμβαση, στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και συνθήκες αυτής, αλλά και στο εάν τα οικονομικά στοιχεία του προσφέροντος την εμφανιζόμενη ως ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά οικονομικού φορέα, αναφερόμενα με συγκεκριμένο και ειδικό τρόπο, πληρούν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στην εν λόγω έννοια (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 866/2008 και ΔΕφΑΘΘ 217/2013 αναφορικά με την ερμηνεία της οικείας έννοιας υπό το προϋσχόν καθεστώς ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων). Επομένως, αποδεικνύεται ειδικώς και ορισμένως με την προσκόμιση στοιχείων, μεταξύ άλλων και προσφορών με έκπτωση, σε

11. Επειδή, κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικράτειας, οι πράξεις διακριτικής ευχέρειας υπάγονται στην κατηγορία των φύσει αιτιολογητέων πράξεων, δηλαδή εκείνων των οποίων ο έλεγχος είναι αδύνατος ή ατελής χωρίς την αναφορά των λόγων που τις στήριξαν (βλ. συναφώς Π. Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, ό.π., αρ. περ. 642' Β. Καψάλη, «Η αιτιολογία ως ουσιώδης τύπος των ατομικών διοικητικών πράξεων: μια υποβαθμισμένη διαδικαστική εγγύηση», ΕφημΔΔ 4/2010, σελ. 568 (σελ. 571 επ.), ομοίως Μ. Στασινόπουλο, Δίκαιον των Διοικητικών Πράξεων, Αθήνα, 1982, σ. 341, ο οποίος εύστοχα αναφέρει ότι «ο επί της αιτιολογίας έλεγχος συνιστά γνήσιο έλεγχο της διακριτικής εξουσίας» και διευκρινίζει πως «η διείσδυση του ελέγχου εντός της ουσιαστικής ορθότητας της αιτιολογίας και, επομένως, του πορίσματος που προέκυψε από την άσκηση της διακριτικής εξουσίας, δεν σημαίνει έλεγχο της σκοπιμότητας αυτού, αλλά αναζήτηση της ενδεχόμενης ασυμφωνίας αυτού προς τα άκρα όρια της διακριτικής εξουσίας» σελ. 381 ο.π.).

12. Επειδή, κατά την πάγια νομολογία επί του προΐσχύοντος νομικού πλαισίου, σε περίπτωση που διαγωνιζόμενος προβάλλει ενώπιον της αναθέτουσας αρχής ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς περί υποβολής υπερβολικά χαμηλής προσφοράς εκ μέρους άλλου διαγωνιζομένου, γεννάται υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να απαντήσει με πλήρη, ειδική και σαφή αιτιολογία επί αυτών, αφού ζητήσει διευκρινίσεις από τον διαγωνιζόμενο που φέρεται να έχει υποβάλει την ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά (βλ. ΕΑ ΣτΕ 132/2016, πρβλ. ΕΑ 197/2015, 295/2011, 1260, 629/2010, 127/2009, 792/2008).

13. Επειδή, στο με αρ. πρωτ. 4493/18.03.2022 έγγραφο Απόψεων της αναθέτουσας αρχής αναφέρονται σε σχέση με την υπό κρίση Προσφυγή: α) ότι η επικαλούμενη από τον προσφεύγοντα, υπ' αριθμ. 1425/2005 Απόφαση του ΣτΕ, αφορά σε διαγωνισμό για την προμήθεια ιατροτεχνολογικών προϊόντων και ουχί για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης έργου, όπως στην προκείμενη περίπτωση, β) ότι κρίσιμο για την αποδοχή της επίμαχης Προσφοράς ζήτημα αποτελεί το συνολικό κόστος, ώστε να εκτιμηθεί η τυχόν πρόκληση ζημίας ή η τυχόν επίτευξη εργολαβικού οφέλους για τον ανάδοχο και όχι τα επιμέρους κόστη, ως αβασίμως υποστηρίζει ο προσφεύγων, γ) ότι στην πλειοψηφία των Διαγωνισμών με παρόμοιο αντικείμενο που διεξάγονται στη χώρα μας, οι προσφερόμενες εκπτώσεις κυμαίνονται μεταξύ 50% έως 70%, δ) ότι σε πρόσφατο Διαγωνισμό του Δήμου ..., πρώτος σε σειρά κατάταξης αναδείχθηκε οικονομικός φορέας που προσέφερε έκπτωση 53,1%, ενώ στον ίδιο διαγωνισμό, η νυν προσφεύγουσα κατετάγη 2^η, με προσφερόμενο ποσοστό έκπτωσης 53% και ε) ότι οι κοστολογικές παρατηρήσεις του προσφεύγοντος δεν βασίζονται σε επιστημονικά ή άλλα δεδομένα, αλλά σε υποκειμενικές κρίσεις.

14. Επειδή, από την επισκόπηση του συνόλου των στοιχείων της εξεταζόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα εξής:

- Καταρχάς, επισημαίνεται ότι, όπως γίνεται παγίως δεκτό, η φύση της πρόσθετης Παρέμβασης, συνίσταται στη διεύρυνση των υποκειμένων και όχι

του αντικειμένου της Προδικαστικής Προσφυγής, που αποτελεί και αντικείμενο της κρίσης της Αρχής. Δηλαδή, η Παρέμβαση οφείλει να περιορίζεται στους λόγους που προβάλλει η προσφεύγουσα και να τους αντικρούει, επιδιώκοντας την ισχύ της προσβαλλόμενης και όχι να εγείρει νομικά ή πραγματικά ζητήματα και τεχνικές κρίσεις που δεν έχουν εξεταστεί από την αναθέτουσα αρχή/αναθέτοντα φορέα (ΣΤΕ 4484/2009, ΣΤΕ Ολομ. 3717/1977) και δεν μπορεί να αντικρούσει ο προσφεύγων, διότι δεν προβλέπεται από τον νόμο, στο πλαίσιο της εξέτασης της Προδικαστικής Προσφυγής του από την Αρχή. Και τούτο, γιατί κείται εκτός των αντικειμενικών ορίων της ενώπιον του Κλιμακίου διαδικασίας εξέτασής της, όπως αυτά προσδιορίζονται από τους προβαλλόμενους, δια της Προσφυγής, νομικούς και πραγματικούς λόγους. Επομένως, οι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας, ότι δηλαδή και η Προσφορά της προσφεύγουσας θα έπρεπε να είχε απορριφθεί, διότι, κατά την άποψή της, εμφανίζεται ως «ασυνήθιστα χαμηλή», υπό την έννοια του άρθρου 88 του Ν. 4412/2016, παρότι η αρμόδια Επιτροπή Διενέργειας του υπόψη Διαγωνισμού ουδόλως την χαρακτήρισε ως «ασυνήθιστα χαμηλή», είναι προδήλως απαράδεκτοι.

Περαιτέρω, όπως ήδη αναφέρθηκε στις σκέψεις 8 έως 10 της παρούσας Απόφασης, η διάταξη του άρθρου 88 παρ. 3 του Ν. 4412/2016, ιδρύει διακριτική εκτιμητική και αξιολογική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής, όπως, συνεκτιμήσει το σύνολο των στοιχείων και των διευκρινίσεων που τίθενται στη διάθεσή της από τον εκάστοτε προσφέροντα, ώστε να κρίνει τελικώς, εάν είναι δικαιολογημένο ή όχι το ασυνήθιστα χαμηλό τμήμα της προσφοράς του. Μάλιστα, στο ίδιο άρθρο θεσπίζεται συγκεκριμένη διαδικασία πρόσκλησης προς παροχή σχετικών διευκρινίσεων/εξηγήσεων από τον διαγωνιζόμενο, η οποία (πρόσκληση) πρέπει να αφορά σε όλα τα σημεία της Προσφοράς, που, κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής την καθιστούν «ασυνήθιστα χαμηλή». Όπως αναλύθηκε στις προαναφερόμενες σκέψεις της παρούσας, οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν να απορρίψουν (εκ των υστέρων) οικονομική προσφορά, λόγω ενδεχόμενης ασάφειας του ποσού της, εάν το συγκεκριμένο (ασυνήθιστα χαμηλό) τμήμα της προσφοράς της, δεν αποτέλεσε αντικείμενο της εν λόγω

πρόσκλησης. Ειδικότερα, επί των προβαλλόμενων λόγων Προσφυγής, λεκτέα είναι τα εξής:

A) ...

► Η οικεία αναθέτουσα αρχή (Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου ...), αποδεχόμενη τη γνώμη της Οικονομικής Επιτροπής, κάλεσε τον ως άνω οικονομικό φορέα, όπως παράσχει επεξηγήσεις εντός 20 ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής κλήσης, επί της υποβληθείσας οικονομικής προσφοράς του (ποσοστό έκπτωσης 30,15%), επειδή, ως αναφέρεται στη σχετική έγγραφη κλήση, η Προσφορά του παρουσιάζει απόκλιση 15,98% μεγαλύτερη των δέκα (10) ποσοστιαίων μονάδων από τον μέσο όρο (14,7%) του συνόλου των εκπτώσεων των παραδεκτών προσφορών.

Όπως ειδικότερα αναφέρεται στην προσβαλλόμενη Απόφαση: «[...] Κατόπιν της απόφασης 17/2022 (ΑΔΑ : ...) της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου ... για τη διαπίστωση ύπαρξης ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών μετά το από 02-02-2022 πρακτικό I της επιτροπής [...] και προκειμένου να υπάρξει μειοδότης, η αναθέτουσα αρχή με σχετική πρόσκληση η οποία αποστάλθηκε μέσω της λειτουργίας «επικοινωνία» του υποσυστήματος με το αρ. πρωτ. 2196/09-02-2022 έγγραφο, απαίτησε από τον εν λόγω οικονομικό φορέα να προσκομίσει εξηγήσεις για την τιμή ή το κόστος, τις τεχνικές λύσεις και τις συνθήκες για την παροχή των προϊόντων και υπηρεσιών για την εκτέλεση του έργου, που προτείνει στην προσφορά του, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίησή της μέσω της λειτουργίας της “επικοινωνίας” του υποσυστήματος του ΕΣΗΔΗΣ. Οι παρεχόμενες εξηγήσεις του προαναφερόμενου οικονομικού φορέα, αναρτήθηκε μέσω της λειτουργίας επικοινωνίας του υποσυστήματος εμπρόθεσμα στις 10-02-2022. Η επιτροπή διαγωνισμού εξέτασε και αξιολόγησε τις εξηγήσεις του πρώτου κατά σειρά μειοδοσίας οικονομικού φορέα “...” ως προς την ανάλυση των τιμών των υλικών και των παρεχόμενων υπηρεσιών που απαιτούνται για την υλοποίηση του έργου, όπως ακριβώς αναλύονται στην από τις 10-02-2022 τεκμηρίωση που υποβλήθηκε στο σύστημα. Σύμφωνα με την ανάλυση των τιμών μονάδων της προσφοράς τεκμηριώνεται ότι το κόστος είναι μικρότερο της προσφοράς του και τονίζεται επίσης η δυνατότητα

έντεχνης και έγκαιρης ολοκλήρωσης των εργασιών. Κατόπιν των ανωτέρω θεωρούμε ότι οι εξηγήσεις που δόθηκαν είναι ικανοποιητικές και η προσφερόμενη έκπτωση δεν αποτελεί ρίσκο για την άρτια ολοκλήρωση του έργου. [...]».

► Υπενθυμίζεται στο σημείο αυτό, ότι αιτιολογία είναι, γενικά, η αναφορά των κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν την έκδοση της διοικητικής πράξης και την ερμηνεία τους, η διαπίστωση ότι συντρέχουν οι πραγματικές και νομικές καταστάσεις ενόψει των οποίων επιβάλλεται ή επιτρέπεται η έκδοση της πράξης κατ' εφαρμογή των κανόνων αυτών, η διαπίστωση της συνδρομής και την εκτίμηση των σχετικών πραγματικών περιστατικών, καθώς και των σκέψεων του διοικητικού οργάνου που οδήγησαν στην έκδοση ή την άρνηση της έκδοσης της διοικητικής πράξης (βλ. σχετικά <https://www.prevedourou.gr>).

Σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, το οποίο συμπυκνώνει στη διατύπωσή του την προϋπάρχουσα, μακρά νομολογιακή παράδοση σχετικά με το ζήτημα, η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική και επαρκής και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου. Η αιτιολογία είναι σαφής όταν καταγράφονται με διαυγή τρόπο οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου, με τη χρήση των κατάλληλων διατυπώσεων επί τη βάση των κανόνων της νεοελληνικής γλώσσας σε επίπεδο γραμματικής και συντακτικού (λεκτική λειτουργία). Στη διοικητική πράξη πρέπει να γίνεται μνεία συγκεκριμένων στοιχείων που στηρίζουν το συμπέρασμά της (ορισμένος χαρακτήρα της αιτιολογίας, ΣτΕ 3692/2001, 4223/2000). Δεν πρέπει να περιορίζεται στην επανάληψη στερεότυπων εκφράσεων που προέρχονται από τον νόμο που διέπει την υπόθεση (ΣτΕ 2584/2001), ούτε να στηρίζεται σε αντιφατικά στοιχεία (ΣτΕ 941/1989, Ολ 3158/1976).

Η αιτιολογία είναι ειδική, όταν δεν είναι γενική και αόριστη, όταν, δηλαδή, όλα τα στοιχεία της αναφέρονται στη συγκεκριμένη περίπτωση που ρυθμίζεται με την πράξη. Πρόσθετα ποιοτικά χαρακτηριστικά της ειδικότητας σε σχέση με τη σαφήνεια εντοπίζονται, όταν ανακύπτει η ανάγκη να διατυπώσει το διοικητικό όργανο πρόσθετες σκέψεις. Επομένως, στοιχεία της αιτιολογίας αποτελούν το νόμιμο έρεισμα της πράξης, δηλαδή, η αναφορά των απρόσωπων κανόνων

δικαίου που προβλέπουν την έκδοσή της, η τυχόν ερμηνεία τους, οι νόμιμες προϋποθέσεις που έχουν διαπιστωθεί, η ουσιαστική εκτίμηση των πραγματικών καταστάσεων, ο τυχόν απαιτούμενος νομικός χαρακτηρισμός τους, καθώς και τα κριτήρια και οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου σχετικά με την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας. Μόνο στην περίπτωση διαπίστωσης έλλειψης των ως άνω στοιχείων, η προσβαλλόμενη απόφαση θα ήταν ανατιολόγητη ή δεν θα είχε νόμιμη αιτιολογία (βλ. Ε. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟ, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμ. 2, 13η έκδ., ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, αριθμ. 516-518). Πράξη, δε, που δεν έχει εξετάσει ουσιώδη ισχυρισμό που υποβλήθηκε είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη (ΣτΕ 2418/1976, 1061/1981). Σε κάθε περίπτωση, με την αιτιολογία η Διοίκηση αποδεικνύει ότι είναι αμερόληπτη και χρηστή και ότι τηρεί την αρχή της νομιμότητας (Α. Τάχος «Ερμηνεία Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας», Εκδόσεις Σάκκουλα), ενώ παράλληλα παρέχεται στους μεν ενδιαφερομένους η δυνατότητα να ασκήσουν τα δικαιώματά τους, στον δε δικαστή να ασκήσει τον δικαστικό έλεγχο, συμβάλλοντας στη διασφάλιση αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας (βλ. απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2011, Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά ΕΤΕπ, Τ-461/08, σκέψη 122, και Απόφαση της 25ης Φεβρουαρίου 2003, Strabag Benelux κατά Συμβουλίου, Τ-183/00, σκέψη 55, της 24ης Απριλίου 2013).

► Στην προκείμενη περίπτωση, παρά το γεγονός ότι η καθής η Προσφυγή περιλαμβάνει στις επεξηγήσεις της στοιχεία που αφορούν στα Χωματουργικά – Εσκαφές, Οδοστρωσία, Συστήματα Αναχαίτισης Οχημάτων, Συνολικό Κόστος Ομάδας Ασφαλικών κλπ, εντούτοις, στην προσβαλλόμενη Απόφαση δεν αναφέρονται - ένα προς ένα – τα προαναφερθέντα στοιχεία και ιδίως, δεν αναφέρονται τα συγκεκριμένα συμπεράσματα, στα οποία καταλήγει η αναθέτουσα αρχή επί αυτών, αφού ουδεμία ειδική αναφορά υφίσταται ως προς τη συμφωνία (ή μη) των εν λόγω στοιχείων με την ειδικότερη φύση του έργου, τα απαιτούμενα κόστη κλπ, ώστε να προκύπτει άνευ οιασδήποτε αμφιβολίας η έγκαιρη και ομαλή πλήρωση των απαιτήσεων του έργου από τον συγκεκριμένο οικονομικό φορέα. Τουναντίον, η προσβαλλόμενη Απόφαση αρκείται στη διατύπωση ενός γενικού και αόριστου συμπεράσματος, κατά το οποίο:

«Σύμφωνα με την ανάλυση των τιμών μονάδων της προσφοράς τεκμηριώνεται ότι το κόστος είναι μικρότερο της προσφοράς του ...», χωρίς, όμως, να τεκμηριώνεται η ως άνω συμφωνία των τιμών μονάδος της κρινόμενης Προσφοράς με τις απαιτήσεις του προς ανάθεση έργου, ενώ, περαιτέρω, αορίστως και γενικώς επισημαίνεται ότι η υπό εξέταση οικονομική προσφορά διασφαλίζει τη «...δυνατότητα έντεχνης και έγκαιρης ολοκλήρωσης των εργασιών».

Από τα ανωτέρω αναφερόμενα συνάγεται ότι τα διαλαμβανόμενα στην προσβαλλόμενη πράξη δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι συνιστούν ειδική αιτιολογία, υπό την έννοια του νόμου. Και τούτο, διότι οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται **να ελέγχουν ουσιαστικά** τις διευκρινίσεις που παρέχονται, στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 88 του Ν. 4412/2016, ήτοι, να ελέγχουν διεξοδικά τα επιμέρους δηλωθέντα κόστη και όχι μόνο το συνολικό κόστος της οικονομικής προσφοράς, όπως εν προκειμένω, διατυπώνοντας με σαφήνεια και με πληρότητα την άποψή τους για κάθε ένα από τα κόστη αυτά ξεχωριστά, ώστε το τελικώς εγκριθέν συνολικό κόστος, να είναι πλήρως και επαρκώς αιτιολογημένο.

Εξάλλου, έχει κριθεί ότι το ασυνήθιστα χαμηλό της προσφοράς πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τη σύνθεση της προσφοράς και με τη φύση της επίμαχης παροχής (Απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2014, Υπόθεση C-568/13, Data Medical Service EU:C:2014:2466, σκέψη 50 Απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 2016, Agriconsulting Europe κατά Επιτροπής, Υπόθεση T-570/13, EU:T:2016:40, σκέψη 55 και Απόφαση της 4ης Ιουλίου 2017, European Dynamics Luxembourg SA κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Υπόθεση T 392/15, ECLI:EU:T:2017:462, σκέψη 83). Ως, επίσης, προελέχθη, στη διοικητική πράξη πρέπει να γίνεται μνεία συγκεκριμένων στοιχείων που στηρίζουν το συμπέρασμά της (ορισμένος χαρακτήρα της αιτιολογίας, ΣτΕ 3692/2001, 4223/2000).

Συνεπώς, ο λόγος για τον οποίο η προσβαλλόμενη, υπ' αριθμ. 32/2022 Απόφαση του Δήμου Λεβαδέως δέον ακυρωθεί, σχετίζεται με την ΜΗ ΠΑΡΑΘΕΣΗ ειδικούς και επαρκούς αιτιολογίας περί της αποδοχής της εν λόγω

Προσφοράς και ουχί για παράδειγμα, στο γεγονός ότι δεν υποβλήθηκε πλήρης και αναλυτική μελέτη υλοποίησης του συμβατικού αντικειμένου, αφού η εκ του νόμου ζητούμενη ειδική αιτιολογία στην Απόφαση της αναθέτουσας αρχής, θα πρέπει να αφορά στα εν τοις πράγμασι υποβληθέντα στοιχεία οικονομικής ανάλυσης, τα οποία και επέλεξε ο παρέχων τις διευκρινίσεις, ως πλέον πρόσφορα, προς τεκμηρίωση της «κανονικότητας» της Προσφοράς του.

Τέλος, δέον επισημανθεί ότι, μολοντί ο υπόψη Δήμος διατείνεται ότι στην πλειοψηφία των Διαγωνισμών με παρόμοιο αντικείμενο που διεξάγονται στη χώρα μας, οι προσφερόμενες εκπτώσεις κυμαίνονται μεταξύ 50% έως 70%, εντούτοις, ουδέν σχετικό έγγραφο (π.χ Απόφαση, σχέδιο σύμβασης κλπ), υπέβαλε προς τεκμηρίωση των σχετικών ισχυρισμών του. Πέραν τούτου, κατά πάγια νομολογία, η Απόφαση της αναθέτουσας αρχής περί αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών και περί ανάδειξης προσωρινού αναδόχου, δια της οποίας ενσωματώνεται και σκέλος περί της αποδοχής ή απόρριψης «ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς», κατόπιν των υποχρεωτικών εξηγήσεων του προσφέροντος, θα πρέπει να είναι **ειδικά αιτιολογημένη σε σχέση, τόσο με όσα ο προσφέρων επικαλέστηκε και προσκόμισε με τις εξηγήσεις του, όσο και με όσα έπρεπε να αποδειχθούν και δεν αποδείχθηκαν**. Μάλιστα, ο τυχόν δικαιολογημένος χαρακτήρας μιας ιδιαίτερα χαμηλής προσφοράς θα αποβεί προς όφελος της αναθέτουσας αρχής με την ανάληψη της οικείας σύμβασης σε χαμηλό τίμημα (βλ., μεταξύ πολλών, υπ' αριθμ. 93/2019 Απόφαση 7ου Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π).

Με βάση το σύνολο των προλεχθέντων και δοθέντος ότι η οικεία αναθέτουσα αρχή αποδέχθηκε εν τέλει μια οικονομική προσφορά που εμφανίζεται ως «ασυνήθιστα χαμηλή», χωρίς, ωστόσο, να περιλάβει ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία στη σχετική Απόφασή της, ως επιβάλλει ο νόμος και ως παγίως νομολογιακά έχει κριθεί (βλ. ανωτέρω, για την έννοια της αιτιολογίας των διοικητικών πράξεων - πρβλ., επίσης, υπ' αριθμ. 107/2021 Απόφαση Διοικ. Εφ. Πειραιά), ο σχετικός λόγος Προσφυγής θα πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

Β) ...

Δοθέντος ότι το ΔΕΕ επεσήμανε με σαφήνεια ότι εναπόκειται στην αναθέτουσα αρχή να εντοπίσει τις ύποπτες προσφορές, θα πρέπει να σημειωθεί ότι στην εξεταζόμενη περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή ορθώς έκρινε, ότι η με αριθμό 239263 Προσφορά του ως άνω οικονομικού φορέα (έκπτωση 20,53%), εμφανίζει απόκλιση 6,63%, ήτοι, μικρότερη των δέκα (10) ποσοστιαίων μονάδων από το μέσο όρο του συνόλου των εκπτώσεων των παραδεκτών προσφορών (14,17%) και επομένως, δεν είναι «ασυνήθιστα χαμηλή». Για τον λόγο δε αυτόν, δεν προέβη στην εκ του νόμου θεσπιζόμενη διαδικασία πρόσκλησης προς παροχή σχετικών εξηγήσεων. Τουναντίον, με την υπ' αριθμ. 17/2022 Απόφασή του - η οποία, επίσης, αναρτήθηκε στις 22.02.2022 στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ - ο υπόψη Δήμος αποφάσισε ομόφωνα ότι ΜΟΝΟ η Προσφορά (30,15%) του οικονομικού φορέα «...» χαρακτηρίζεται ως «ασυνήθιστα χαμηλή» και για τον λόγο αυτόν, τον κάλεσε όπως τεκμηριώσει την «ασυνήθιστα χαμηλή» Προσφορά του, κατά το άρθρο 88 του Ν. 4412/2016, ως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 32 του Ν. 4782/2021.

Σημειώνεται, επίσης, ότι, εν προκειμένω, η προσφεύγουσα ΔΕΝ προέβαλε τον επίμαχο ισχυρισμό ενώπιον της οικείας αναθέτουσας αρχής, αλλά το πρώτον ενώπιον του κρίνοντος Κλιμακίου με την ασκηθείσα Προσφυγή της. Υπενθυμίζεται ότι, κατά την κείμενη περί δημοσίων συμβάσεων, νομολογία: *«[...] Προς αποτροπή των δυσμενών αυτών συνεπειών, καθιερώνεται διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής στον εντοπισμό των προσφορών, οι οποίες παρουσιάζονται ως ασυνήθιστα χαμηλές, εκτός εάν κάποιος διαγωνιζόμενος προβάλλει ενώπιον αυτής ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς περί υποβολής υπερβολικά χαμηλής προσφοράς εκ μέρους άλλου διαγωνιζομένου, οπότε γεννάται υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να απαντήσει με σαφή, ειδικά και επαρκή αιτιολογία επί των προβληθέντων ουσιωδών ισχυρισμών, αφού προηγουμένως ζητήσει σχετικές διευκρινίσεις από τον διαγωνιζόμενο που φέρεται ότι έχει υποβάλει την ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά [...]»* (βλ. ΕλΣυν Τμ. VI Απόφ. 2235, 2234, 2232, 2090, 584/2011, 3678, 3355, 3134/2009, ΣτΕ 4249/2010, 3546/2009, ΣτΕ ΕΑ 295/2011, 1260, 41/2010, 815, 747, 127/2009, 1079, 1069/2009, 866, 187, 45/2008). Εν όψει των ανωτέρω και επειδή, δεν

συντρέχει, εν προκειμένω, περίπτωση ανατιολόγητης ή μη νόμιμης κλήσης του ως άνω οικονομικού φορέα προς παροχή επεξηγήσεων, την οποία καταγγέλλει η προσφεύγουσα, οι αιτιάσεις της που αφορούν στον συμμετέχοντα με την επωνυμία «...» θα πρέπει να απορριφθούν.

15. Επειδή, κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή θα πρέπει να γίνει δεκτή, κατά το σκέλος που αφορά στην Προσφορά του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...». Περαιτέρω, η ασκηθείσα Παρέμβαση απορρίπτεται ως απαράδεκτη (βλ. σκέψη 6 της παρούσας).

16. Επειδή, κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή θα πρέπει να απορριφθεί, κατά το σκέλος που αφορά στην Προσφορά του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...».

17. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το Παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 5 του ΠΔ 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την Προδικαστική Προσφυγή.

Απορρίπτει την Παρέμβαση ως απαράδεκτη.

Ακυρώνει την υπ' αριθμ. 32/2022 Απόφαση της 4^{ης} τακτικής (με τηλεδιάσκεψη) Συνεδρίασης της Ο.Ε της αναθέτουσας αρχής – κατ' αποδοχή των, από 02.02.2022 και του, από 11.02.2022. Πρακτικών ελέγχου και αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών προσφορών» και των οικονομικών προσφορών, αντίστοιχα (Πρακτικό Ι και ΙΙ) της Επιτροπής Διενέργειας του υπόψη Διαγωνισμού, η οποία εκδόθηκε στο πλαίσιο του δημόσιου ανοικτού ηλεκτρονικού Διαγωνισμού με τίτλο: «ΟΔΟΣΤΡΩΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΩΝ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΟΔΩΝ ΕΝΤΟΣ ΑΝΑΔΑΣΜΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ...», με εκτιμώμενη συνολική αξία 1.911.782,15 ευρώ

(δαπάνη εργασιών, ΓΕ & ΟΕ 18%, απρόβλεπτα 15%, απολογιστικά, αναθεώρηση και ΦΠΑ, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής – χαμηλότερη τιμή (Συστημικός αριθμός Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ: ...), κατά το σκέλος που αποδέχθηκε την οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...», σύμφωνα με το σκεπτικό της παρούσας Απόφασης.

Διατάσσει την επιστροφή του προσκομισθέντος Παραβόλου, ποσού επτά χιλιάδων επτακοσίων οχτώ ευρώ και ογδόντα λεπτών 7.708,80€ (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 5 του ΠΔ 39/2017).

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 11 Απριλίου 2022 και εκδόθηκε στις 03 Μαΐου 2022, στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο Πρόεδρος

Ο Γραμματέας

ΜΙΧΑΗΛ ΔΙΑΘΕΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΤΣΑΠΑΛΙΑΡΗΣ